

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 5 december 2017

794/2017

Lag

om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) 13 §,
ändras den finska språkdräkten i lagens rubrik samt rubriken för 1 kap., rubriken för 1 §, 1 § 1 mom., 2–6 och 8–10 §, 10 a § 1 mom. samt 11, 12, 16, 18 och 19 §,
av dem 4 och 11 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 463/2008, 6 § sådan den lyder i lag 711/2016, 8 § sådan den lyder i lag 463/2008, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 463/2008 och 716/2010 och 10 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 1319/2010, samt
fogas till lagen en ny 9 a och en ny 9 b § samt till 14 §, sådan den lyder i lag 807/2015, ett nytt 9 mom. som följer:

1 kap.

Besvärsnämnden samt dess uppgifter och medlemmar

1 §

Besvärsnämndens uppgifter och behörighet

Besvärsnämnden för social trygghet (*besvärsnämnden*) är första besvärinstans i ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa och därmed jämförliga ärenden samt i ärenden som gäller utkomstskydd och som handläggs av Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs särskilt i de ifrågavarande förmånslagarna.

2 §

Besvärsnämndens medlemmar

Rättskipningsverksamheten i besvärsnämndens sektioner leds av tre ordförande med uppdraget som huvudsyssla och högst fyra ordförande med uppdraget som bisyssla. Överdirektören och direktörerna för besvärsnämnden är ordföranden med uppdraget som huvudsyssla.

Dessutom har besvärsnämnden som medlemmar med uppdraget som bisyssla minst sex läkarmedlemmar, minst nio juristmedlemmar samt 18 medlemmar som representerar kännedom antingen om ändringssökandenas förhållanden eller om förhållandena i arbetslivet och på arbetsmarknaden. Dessutom finns i besvärsnämnden ett tillräckligt antal suppleanter. På suppleanterna tillämpas det som i lag föreskrivs om besvärsnämndens medlemmar.

Ordförandena och de övriga medlemmarna handlar under domaransvar.

3 §

Medlemmarnas behörighet och utnämning av dem

Bestämmelser om behörigheten för besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla finns i 4 §. Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som bisyssla ska ha avlagt examen som ger behörighet för domartjänst samt vara förtrogna med socialförsäkringsfrågor och med de förmånssystem som behandlas i besvärsnämnden.

De övriga medlemmarna i besvärsnämnden ska vara förtrogna med socialförsäkringsfrågor och juristmedlemmarna ska dessutom ha avlagt examen som ger behörighet för domartjänst.

Till besvärsnämndens andra sektioner än de som behandlar utkomstskydd för arbetslösa och därmed jämförliga ärenden ska det utnämnas tolv medlemmar med kännedom om ändringssökandenas förhållanden. Av dem ska tre medlemmar utnämnas på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer, fyra medlemmar på förslag av arbetstagarnas och tjänstemännens mest representativa centralorganisationer, en medlem på förslag av de mest representativa företagorganisationerna och lantbruksföretagarorganisationerna och fyra medlemmar på förslag av de mest representativa organisationerna som representerar förmånstagarna.

Till besvärsnämndens sektioner som behandlar utkomstskydd för arbetslösa ska det utnämnas sex medlemmar med kännedom om förhållandena i arbetslivet och på arbetsmarknaden. Av dem ska hälften utnämnas på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och hälften på förslag av arbetstagarnas och tjänstemännens mest representativa centralorganisationer.

Läkarmedlemmarna och deras suppleanter ska vara legitimerade läkare.

Medlemmarna i besvärsnämnden är skyldiga att lämna redogörelse för sina bindningar på det sätt som det i 17 kap. 17 § i domstolslagen (673/2016) föreskrivs om sakkunnigledamöters skyldighet att lämna redogörelse för sina bindningar.

4 §

Utnämning av samt uppgifter och behörighetsvillkor för överdirektören och direktörerna

I besvärsnämnden finns det en överdirektör och två direktörer som utnämns av statsrådet.

Överdirektören leder besvärsnämnden och svarar för verksamheten, övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden och svarar för besvärsnämndens förvaltningsärenden. Närmare föreskrifter om uppgifterna för överdirektören finns i arbetsordningen. De uppgifter som hör till direktörerna anges i arbetsordningen.

Överdirektören och direktörerna ska ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst samt vara förtrogna med socialförsäkringsfrågor och med de förmånssystem som behandlas i besvärsnämnden. Vidare ska de ha i praktiken visad ledarförmåga. Överdirektören ska dessutom ha erfarenhet av tjänstgöring som chef.

5 §

När en plats som medlem blir ledig

Det som föreskrivs om innehavare av domartjänst gäller i fråga om medlemmarnas rätt att kvarstå i sitt uppdrag.

Om en plats som ordförande med uppdraget som bisyssla eller en plats som medlem blir ledig under mandattiden, förordnas en efterträdare för återstoden av mandattiden.

6 §

Domarförsäkrans och avgångsålder

Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla, ordförande med uppdraget som bisyssla och medlemmar ska när de tillträder sitt uppdrag avge domarförsäkrans, om de inte har gjort det tidigare. Bestämmelser om domarförsäkrans finns i 1 kap. 7 § i domstolslagen.

Ordförandena med uppdraget som bisyssla och medlemmarna är skyldiga att avgå vid utgången av den månad under vilken de fyller 70 år.

8 §

Besvärsnämndens sammansättning vid avgörande

I besvärsnämnden avgörs besvärärendena i sektioner. Rättskipningsärenden avgörs på föredragning i en sektion med fem eller tre medlemmar, i en förstärkt sektion eller i plenum. Rättskipningsärenden får avgöras också av ordföranden ensam.

9 §

Medicinsk sammansättning vid avgörande med fem medlemmar

I en medicinsk sammansättning med fem medlemmar ingår sektionens ordförande och som övriga medlemmar en juristmedlem, en läkarmedlem och två medlemmar med kännedom om ändringssökandenas förhållanden. Vid behandlingen av ett ärende som gäller utkomstskydd för arbetslösa eller ett därmed jämförligt ärende ingår dock i sammansättningen sektionens ordförande och som övriga medlemmar en juristmedlem, en läkarmedlem och två medlemmar med kännedom om förhållandena i arbetslivet och på arbetsmarknaden.

Ett ärende behandlas i en medicinsk sammansättning vid avgörande med fem medlemmar, när det är fråga om

- 1) rätt till sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007),
- 2) rätt till en förmån enligt lagen om handikappförmåner (570/2007) eller beloppet av en förmån enligt den lagen,
- 3) rätt till garantipension som beviljats enligt 7 § 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension (703/2010),
- 4) rätt till sjukdagpenning enligt 8 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller till partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. 11 § i den lagen,
- 5) rätt till rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller till yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering enligt den lagen,
- 6) ersättning för företagshälsovård eller ersättning för semesterkostnader enligt sjukförsäkringslagen,
- 7) ett ärende som gäller utkomstskydd för arbetslösa och där avgörandet av ärendet i väsentlig grad baserar sig på en medicinsk bedömning.

9 a §

Juridisk sammansättning vid avgörande med fem medlemmar

I en juridisk sammansättning med fem medlemmar ingår sektionens ordförande och som övriga medlemmar två juristmedlemmar och två medlemmar med kännedom om ändringssökandenas förhållanden. Vid behandlingen av ett ärende som gäller utkomstskydd för arbetslösa eller ett därmed jämförligt ärende ingår dock i sammansättningen sektio-

nens ordförande och som övriga medlemmar två juristmedlemmar och två medlemmar med kännedom om förhållandena i arbetslivet och på arbetsmarknaden.

Ett ärende behandlas i en juridisk sammansättning vid avgörande med fem medlemmar, när det är fråga om

1) ett ärende som gäller utkomstskydd för arbetslösa, där avgörandet av ärendet inte i väsentlig grad baserar sig på en medicinsk bedömning,

2) huruvida någon omfattas av bosättningsbaserad social trygghet enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

9 b §

Beslutförhet i en sammansättning vid avgörande

Också andra ärenden än de som nämns i 9 och 9 a § ska avgöras i en sammansättning med fem medlemmar, om ärendet är av särskilt stor betydelse för sökandens försörjning eller tillämpningen av lag.

Sektionen är beslutför när ordföranden och minst två andra medlemmar är närvarande, förutsatt att de av medlemmarna som inte är närvarande skriftligen eller genom en anteckning i det elektroniska systemet för behandling av ärenden före sammanträdet har meddelat att de förenar sig om föredragandens framställning och beslutsförslag och även de närvarande medlemmarna intar samma ståndpunkt.

10 §

Sammansättning vid avgörande med tre medlemmar

När andra ärenden än de som nämns i 9 och 9 a § behandlas hör till sammansättningen vid avgörande utöver sektionens ordförande även två juristmedlemmar eller en juristmedlem och en läkarmedlem. Sektionen är beslutför när ordföranden och en medlem är närvarande, förutsatt att den tredje medlemmen skriftligen eller genom en anteckning i det elektroniska systemet för behandling av ärenden före sammanträdet har förenat sig om föredragandens framställning och beslutsförslag och även de närvarande medlemmarna intar samma ståndpunkt.

10 a §

Ärenden som ska avgöras av en ordförande

Besvärsnämndens ordförande avgör på föredragning de besvärärenden som gäller beloppet av en ersättning enligt 3 kap. 4 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen eller 3 kap. 5 § 1 mom. i den lagen.

11 §

Förstärkt sektion

Överdirektören eller en direktör för besvärsnämnden eller en av besvärsnämndens sektioner kan förordna att ett ärende som behandlas i sektionen, eller avgörs av en ordförande, eller att en fråga som hör till ärendet ska avgöras i en förstärkt sektion för att säkerställa en enhetlig tolkning. I den förstärkta sektionen ingår som ordförande överdirektören eller en direktör för besvärsnämnden och som medlemmar dessutom de övriga ordförandena med uppdraget som huvudsyssla och de ordföranden för sektioner som behandlar ärendegruppen i fråga och har uppdraget som bisyssla samt medlemmarna i den sektion som tidigare har behandlat ärendet.

Den förstärkta sektionen är beslutför när minst två tredjedelar av medlemmarna är närvarande.

12 §

Plenum

Om ett ärende som ska avgöras av besvärsnämnden är av principiell betydelse för tillämpningen av lag i andra liknande fall eller om avgörandet i en sektion eller av en ordförande skulle komma att avvika från tidigare praxis, kan överdirektören eller en direktör för besvärsnämnden förordna att ärendet ska behandlas i besvärsnämndens plenum.

Plenum är beslutfört när överdirektören eller en direktör för besvärsnämnden såsom ordförande och minst hälften av besvärsnämndens övriga medlemmar är närvarande.

14 §

Behandlingen av ärenden

Folkpensionsanstalten är skyldig att avgiftsfritt sända besvärsnämnden handlingar i den form som besvärsnämnden kräver.

16 §

Tjänsteåtal

Ordföranden, ordförandena med uppdraget som bisyssla och andra medlemmar i besvärsnämnden åtalas för tjänstebrott i Helsingfors hovrätt.

18 §

Finansiering

Kostnaderna för besvärsnämnden betalas av statens medel.

Arvodena för ordförandena med uppdraget som bisyssla och för medlemmarna bestäms enligt grunder som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet.

19 §

Arbetsordning

Närmare föreskrifter om besvärsnämndens organisation, delegationer och personal och om arbetet i besvärsnämnden finns i besvärsnämndens arbetsordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Verksamheten vid besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden upphör vid ikraftträdandet av denna lag.

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden gäller efter ikraftträdandet av denna lag besvärsnämnden för social trygghet.

Ärenden som vid ikraftträdandet av denna lag är anhängiga vid besvärsnämnden för social trygghet eller vid besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden överförs till behandling och avgörande i besvärsnämnden för social trygghet i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

794/2017

Mandattiden för de ordförande, vice ordförande samt övriga medlemmar och suppleanter vid besvärsnämnden för social trygghet och besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden som har uppdraget som bisyssla löper ut vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 1 december 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila